

แนวทางการกำกับดูแล การโฆษณาผลิตภัณฑ์อาหาร

ภญ. สุภัทรา บุญเสริม
สำนักอาหาร

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

แบบ สป.5

เลขรับที่ 5933558

วันที่ 12 ตุลาคม 2559

LYN (ลีน) = Lean

ใบจดทะเบียนอาหาร/แจ้งรายละเอียดอาหาร

- ขอจดทะเบียนอาหาร ผลิต
 ขอแจ้งรายละเอียดอาหาร นำเข้า

ชื่ออาหาร	ประเภทอาหาร/ฉบับที่	เลขสารบบอาหาร
แอลวายเอ็น(ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร) ร) LYN (Dietary supplement product)	ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร/(ฉบับที่ 293) พ.ศ.2548 และ (ฉบับที่ 309) พ.ศ.2550	13-1-05459-5-0006

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ผู้อนุญาต

วันที่ 15 พฤศจิกายน 2559

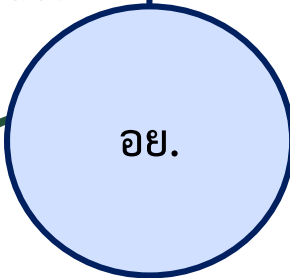
ปัญหาที่พบ

- โฆษณาไม่ตรงตามที่อนุญาต
- โฆษณาอาหารที่เกี่ยวข้องกับสรรพคุณ คุณภาพ คุณประโยชน์โดยไม่ขออนุญาต
- แสดงข้อความที่ไม่อนุญาตในการโฆษณา แทนข้อความที่ได้รับอนุญาต เพราะเข้าใจว่ามีความหมายเหมือนกัน
- ขออนุญาตบางข้อความ แล้วนำไปสอดใส่ในแผ่นพับให้เข้าใจว่าได้รับอนุญาตแล้ว
- โฆษณาลักษณะโอ้อวดสรรพคุณเกินจริง เช่น เป็นยารักษาโรค แสดงสรรพคุณในการบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค ล้างพิษ เพิ่มสมรรถภาพทางเพศ เพิ่มขนาดอก ปรับฮอร์โมน ทำให้รอบเดือนปกติ ทำให้ความจำดี เป็นต้น
- ใช้บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข หรือบุคคลที่น่าเชื่อถือสังคมทำการโฆษณาผลิตภัณฑ์โดยกล่าวอ้างสรรพคุณโอ้อวดเกินจริง
- แสดงตัวอย่างผู้ป่วยให้สัมภาษณ์ ก่อน-หลังจากใช้ผลิตภัณฑ์ หรือทำให้ผู้บริโภครู้เข้าใจว่า ใช้ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวแล้วทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น

แนวทางการกำกับดูแลการโฆษณาอาหารเชิงรุก

Smart Regulator

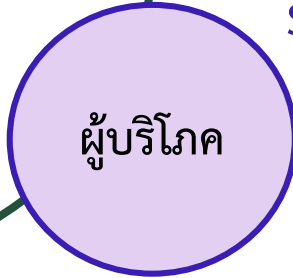
- จัดเกเรตผู้ประกอบการอาหาร และ เครือข่ายสื่อสารมวลชนในการ ดำเนินการเฝ้าระวัง
- ดำเนินการทางกฎหมายอย่างจริงจัง ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐตาม กฎหมายเกี่ยวข้อง

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบและ เฝ้าระวังตนเองของผู้ประกอบการ และสื่อสารมวลชน

ผู้บริโภคมีความรู้เท่ากัน (Health Literacy)

Smart Consumers

Smart Entrepreneurs and Press

- รณรงค์การตรวจสอบโฆษณาที่ได้รับอนุญาตจาก อย.
- พัฒนาความร่วมมือกับผู้บริโภคในการส่งเสริมความรู้ และเฝ้าระวังการโฆษณาอาหารโอ้อวดเกินจริง

เป้าหมายในการประชุม

1. ชี้แจงทำความเข้าใจการขออนุญาตโฆษณาอาหาร และมาตรการกำกับดูแลโฆษณาอาหาร
2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบและเฝ้าระวังตนเองของผู้ประกอบการ และสื่อสารมวลชน

โฆษณาแบบไหนที่เข้าข่ายเป็นการแสดงสรรพคุณ คุณประโยชน์

- แสดงสรรพคุณ คุณประโยชน์ คุณภาพ ของผลิตภัณฑ์
- กล่าวอ้างทางสุขภาพ
 - ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่อง ฉลากโภชนาการ เช่น วิตามิน เอ ช่วยในการมองเห็น
 - นอกเหนือจากนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจาก อย. ก่อน
- โฆษณาผลิตภัณฑ์ในลักษณะการให้ข่าว สัมภาษณ์ รายการสด
 - ที่มีการแสดงคุณประโยชน์ คุณภาพ สรรพคุณของอาหาร
- โฆษณาแฝงเชิงบทความ (Advertorial)
 - หากเชื่อมโยงว่า เป็นการแสดงคุณประโยชน์ คุณภาพ สรรพคุณ เพื่อประโยชน์ทางการค้าของอาหาร
- โฆษณาที่ไม่ได้แสดงภาพและชื่อผลิตภัณฑ์ (Unbranded)
 - การโฆษณาในลักษณะให้ข้อมูลวิชาการประโยชน์ สรรพคุณของสารอาหาร โดยเชื่อมโยงทำให้เข้าใจว่าเป็นประโยชน์ทางการค้าของผลิตภัณฑ์ใด

ศึกษาข้อความที่ไม่เข้าข่ายการแสดงสรรพคุณ คุณประโยชน์ ได้ที่ประกาศสำนักงานฯ เรื่อง หลักเกณฑ์
การโฆษณาอาหาร (ฉบับที่ 3)

การตรวจสอบหลักฐานการอนุญาตโฆษณา

1. กรณีการโฆษณาที่ไม่แสดงสรรพคุณ คุณประโยชน์ คุณภาพของอาหาร

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาพิจารณาแล้วเนื้อหาโฆษณานี้ไม่เข้า
ลักษณะต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เนื่องจากไม่มี
การโฆษณาคุณประโยชน์ คุณภาพ หรือสรรพคุณของอาหาร

ลงชื่อ

ตำแหน่ง

วันที่

อย. จะแจ้งผลการพิจารณาโดย
การประทับตรายาง โดยไม่ออก
ใบอนุญาต

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาพิจารณาแล้ว เนื้อหาโฆษณาที่ถูกตัด
ภาพ/ข้อความตามลักษณะนี้แล้ว ไม่เข้าลักษณะต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงาน
คณะกรรมการอาหารและยา เนื่องจากไม่มีการโฆษณาคุณประโยชน์ คุณภาพ หรือ
สรรพคุณของอาหาร

ลงชื่อ

ตำแหน่ง

วันที่

เงื่อนไขการโฆษณา ให้เพิ่มหรือตัด/ข้อความรูปแบบที่ได้พิจารณาแล้ว การโฆษณาที่มีรูปแบบต่าง
จากนี้ ถือว่ายังไม่ผ่านการพิจารณา

การตรวจสอบหลักฐานการอนุญาตโฆษณา

2. กรณีการโฆษณาที่แสดงสรรพคุณ คุณประโยชน์ คุณภาพของอาหาร

แบบ ขอ.2

ใบอนุญาตโฆษณาอาหาร

ใบอนุญาตเลขที่ ขอ. xxxx/yyyy

ใบอนุญาตฉบับนี้ให้ไว้แก่

บริษัท จำกัด

โดย นางสาว.....

ที่ตั้ง/ที่อยู่เลขที่ aaaaaa หมู่ที่ bbb

ซอย aaaaaa ถนน bbbbbbbb

ตำบล/แขวง aaaaaa อำเภอ/เขต bbbbbbbb

จังหวัด aaaaaa โทรศัพท์ x-xxxx-xxxx

เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้โฆษณาอาหารชื่อ
(เลขสารบบอาหาร) ชื่ออาหาร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ทางสื่อ วิทยุโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต วิกิตึ้น ภาพยนตร์

ตามเลขรับคำขออนุญาตโฆษณาที่ xxxx/yyyy วันที่ dd mmmm yyyy
อนุญาตให้โฆษณาได้ตามเอกสารข้อความโฆษณาที่แนบท้ายใบอนุญาตนี้ จำนวน 3 หน้า

โดยมีเงื่อนไขตามรายละเอียดด้านหลังของใบอนุญาตฉบับนี้
ให้ไว้ ณ วันที่ dd เดือน mmmm พ.ศ. yyyy

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
ผู้อนุญาต

- ใบอนุญาตโฆษณาอาหาร ขอ. /....
- เอกสารแนบท้ายคำขออนุญาตโฆษณา
 - มีการประทับตราวาง และแสดงเลขที่ใบอนุญาตตรงกับในใบอนุญาต
 - พิจารณาเนื้อหาที่โฆษณาให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ได้รับอนุญาต

การตรวจสอบหลักฐานการอนุญาตโฆษณา

2. กรณีการโฆษณาที่แสดงสรรพคุณ คุณประโยชน์ คุณภาพของอาหาร

แบบ ขอ.2

ใบอนุญาตโฆษณาอาหาร

ใบอนุญาตเลขที่ ขอ. xxxx/yyyy

ใบอนุญาตฉบับนี้ให้ไว้แก่

บริษัท จำกัด

โดย นางสาว.....

ที่ตั้ง/ที่อยู่เลขที่	aaaaa	หมู่ที่	bbb
ชอย	aaaaaa	ถนน	bbbbbbbb
ตำบล/แขวง	aaaaaa	อำเภอ/เขต	bbbbbbbb
จังหวัด	aaaaaa	โทรศัพท์	x-xxxx-xxxx

เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้โฆษณาอาหารชื่อ (เลขสารบบอาหาร) ชื่ออาหาร

ทางสื่อ วิทยุโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต วิกิตีทัศน์ ภาพยนตร์

ตามเลขรับคำขออนุญาตโฆษณาที่ xxxx/yyyy วันที่ dd mmmm yyyy อนุญาตให้โฆษณาได้ตามเอกสารข้อความโฆษณาที่แนบท้ายใบอนุญาตนี้ จำนวน 3 หน้า

โดยมีเงื่อนไขตามรายละเอียดด้านหลังของใบอนุญาตฉบับนี้ ให้ไว้ ณ วันที่ dd เดือน mmmm พ.ศ. yyyy

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
ผู้อนุญาต

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข
Food and Drug Administration Ministry of Public Health
Available at < www.fda.moph.go.th ในส่วนบริการประชาชน >
พิมพ์จากเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ฉบับจริง

หน้า | 1-2

- ใบอนุญาตโฆษณาอาหาร ขอ. /....
- เอกสารแนบท้ายคำขออนุญาตโฆษณา
 - มีการประทับตราลาย และแสดงเลขที่ใบอนุญาตตรงกับในใบอนุญาต
 - พิจารณาเนื้อหาที่โฆษณาให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ได้รับอนุญาต

- ข้อมูลใบอนุญาตโฆษณาอาหาร
- เลขที่ใบอนุญาต : ขอ. xxxx/yyyy
- ชื่อบริษัท :
- ที่ตั้ง :
- ชื่อผลิตภัณฑ์ : เลขสารบบ :
- สื่อ : วิทยุโทรทัศน์/ ภาพยนตร์/ อินเทอร์เน็ต
- จำนวนหน้าโฆษณา : x หน้า
- ผู้อนุญาต : สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- ใบอนุญาต อนุมัติให้ใช้วันที่ dd/mm/yyyy ถึงวันที่ dd/mm/yyyy
- โทรศัพท์ 02 590 7419

การตรวจสอบหลักฐานการอนุญาตโฆษณา

2. กรณีการโฆษณาที่แสดงสรรพคุณ คุณประโยชน์ คุณภาพของอาหาร (ต่อ)

- NONONONONONONONONNO
- NONONONONONONONONONO
- NONONONONONONONONNO
- NONONONONONONONONONO
- NONONONONONONONONNO
- NONONONONONONONONONO

ใบอนุญาตโฆษณาเลขที่ ฆอ.

ผู้พิจารณา/ อนุญาตโฆษณา

1. ผู้พิจารณา วันที่.....

2. ผู้อนุญาต วันที่.....

ลงชื่อ.....ผู้ขออนุญาต

เอกสารแนบท้ายคำขออนุญาตโฆษณา

เงื่อนไขการโฆษณา

- 1 อนุญาตเฉพาะข้อความและภาพที่ไม่ได้ขีดฆ่า
- 2 โฆษณาในเวลาไม่เกิน 5 ปี นับจากวันที่ได้รับอนุญาต
3. ข้อความและภาพที่โฆษณาต้องตรงตามที่ได้รับอนุญาต ถ้าโฆษณาแตกต่างจากนี้ถือว่าข้อความโฆษณาทั้งหมดไม่ได้รับอนุญาต
4. ให้แสดงข้อความเลขที่ใบอนุญาตในสื่อที่ได้รับอนุญาต*
5. เงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารข้อความโฆษณา (ถ้ามี)
6. ผู้อนุญาตสงวนสิทธิ์ที่จะแก้ไขหรือเพิกถอนในอนุญาตนี้ได้ หากมีเหตุจำเป็น ทั้งนี้ ตาม พรบ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

* ยกเว้นสื่อวิทยุกระจายเสียง

การดำเนินการทางกฎหมาย

เดิม

ภายใต้ พรบ. อาหาร พ.ศ. 2522

มาตรา 41 : การโฆษณาคุณประโยชน์ คุณภาพ หรือสรรพคุณของอาหารเพื่อประโยชน์ในทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาต
กรณีฝ่าฝืน: ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท

นิยามการพิจารณาว่าโฆษณาอาหารนั้นเข้าข่ายลักษณะหลอกลวง โอ้อวดเกินจริง (ม. 40)

- การแสดงคุณภาพ สรรพคุณ คุณประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ทำให้เข้าใจว่า ผลิตภัณฑ์อาหารมีผลในการรักษา บำบัด บรรเทา รักษาโรค ลดน้ำหนัก เสริมสร้างสมรรถภาพทางเพศ ทำให้ผิวขาว เป็นต้น

ภายใต้ พรบ. อาหาร พ.ศ. 2522 และกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กสทช.

มาตรา 41 : การโฆษณาคุณประโยชน์ คุณภาพ หรือสรรพคุณของอาหารเพื่อประโยชน์ในทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาต

กรณีฝ่าฝืน: ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 5,000 บาท

มาตรา 40 : การโฆษณาคุณประโยชน์ คุณภาพ หรือสรรพคุณของอาหารอันเป็นเท็จหรือเป็นการหลอกลวงให้เกิดความหลงเชื่อโดยไม่สมควร

กรณีฝ่าฝืน: ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 30,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 42 : ให้ อย. ส่งเป็นหนังสือ (1) ให้ระงับการโฆษณาอาหารที่เห็นว่าเป็นการฝ่าฝืน

มาตรา 41 หรือ (2) ให้ระงับการผลิต การนำเข้า การจำหน่าย หรือการโฆษณาอาหารที่

คณะกรรมการเห็นว่าอาหารดังกล่าวไม่มีคุณประโยชน์ คุณภาพ หรือสรรพคุณตามที่โฆษณา

กรณีฝ่าฝืน: ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

และให้ปรับเป็นรายวันอีกวันละไม่น้อยกว่า 500 บาท แต่ไม่เกิน 1,000 บาท ตลอดเวลาที่ไม่

ปฏิบัติตามคำสั่ง

มาตรา 31 วรรค 2 : กรณีที่ผู้ประกอบการดำเนินการใดๆ ที่น่าจะเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค โดยอาศัยการใช้เครือข่ายหรือการโฆษณาอันมีลักษณะเป็นการค้ากำไรเกินควรหรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ให้ กสทช. มีอำนาจสั่งระงับการดำเนินการดังกล่าวได้

กรณีฝ่าฝืน: ปรับทางปกครองไม่เกิน 5 ล้านบาท และปรับอีกวันละไม่เกิน 100,000 บาท

ตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติตามคำสั่ง

ตัวอย่างข้อความที่ห้ามใช้

❌ สรรพคุณทางยา บำบัด บรรเทา รักษา ป้องกันโรค หรือ ภาวะอาการต่างๆ

- ป้องกัน บำบัด รักษา โรคหัวใจ โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน อัมพฤกษ์อัมพาต โรคเก๊าท์ โรคภูมิแพ้ ฯลฯ
- บำรุงร่างกาย สมอง หัวใจ ระบบประสาท โลหิต
- เพิ่มภูมิต้านทาน ต่อต้านไวรัส ยับยั้งแบคทีเรีย
- ลดโคเลสเตอรอล ลดความดันโลหิต ลดไขมันในเลือด
- ปรับความดัน
- แก้ปวดหลัง ปวดข้อ แก้อาการ แก้ปัญหา

❌ สรรพคุณ คุณประโยชน์ที่เห็นแล้วเชื่อได้ว่าเป็นโฆษณาที่ไม่ถูกต้อง

- ป้องกันแดด ผิวพรรณผ่องใส เปล่งปลั่ง ปกป้องผิวจากอนุมูลอิสระ
- ลบรอยเหี่ยวย่น ลดสิ่วฝ้า จุดต่างดํา หน้าแดง ตึงกระชับ
- หน้าใสอ่อนกว่าวัย ชะลอความแก่ ดูแลลึกถึงระดับเซลล์ผิว
- ลดน้ำหนัก ช่วยเร่งการเผาผลาญ กระชับสัดส่วน
- ดักจับแป้ง น้ำตาล ไขมัน เผาผลาญไขมัน
- ลดขนาดเอว ต้นแขน ต้นขา BLOCK BURN BUILD
- เสริมสมรรถภาพทางเพศ แข็ง ทน อึด เพิ่มขนาดใหญ่ขึ้น ยาวขึ้น
- ออกฟู รูฟิต กระชับ ช่วงล่างเป๊ะ ตกขาวหายจริง อาหารของวัยทอง
- ล้างพิษ ปรับสมดุลร่างกาย ลดสารพิษ กำจัดสารเคมี ดีทีออกซ์

❌ ข้อความอื่น ๆ

- อย. รับรอง/ ปลอดภัย
- ศักดิ์สิทธิ์ มหัศจรรย์ ปาฏิหาริย์ วิเศษ
- ดีเลิศ ยอดเยี่ยม สุดยอด ดีที่สุด บริสุทธิ์
- ครั้งแรก หนึ่งเดียว ที่หนึ่งเลย
- ข้อความทับถม/เปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์อื่น

- สวย สดใส ดูดี มั่นใจ
- อายุวัฒนะ สเต็มเซลล์ ชะลอ
- ลดน้ำหนัก ขจัดไขมันส่วนเกิน ดักจับไขมัน ผอม เปรียว
- พัฒนาการสมอง ความฉลาดทางสมอง/อารมณ์/สังคม เก่ง ฉลาด
- ข้อความอื่นที่ทำให้เข้าใจผิดในผลิตภัณฑ์นั้นๆ

ตัวอย่างรูปภาพ/ผู้แสดงแบบที่ห้ามใช้

ตัวอย่างรูปภาพห้ามใช้

ภาพผลของการใช้ผลิตภัณฑ์ก่อนและหลัง
รับประทาน (before – after) เช่น ภาพคน
อ้วน-คนผอม คนผิวคล้ำ-ผิวขาว

ภาพที่สื่อให้เข้าใจว่าเป็นผลจากการใช้ผลิตภัณฑ์
เช่น มีกลิ่นเนื้อ ภาพคนหุ่นดี มีสัดส่วน

ภาพเครื่องชั่งน้ำหนัก / สายวัด

ภาพที่เสี่ยงต่ออันตราย

ภาพทารก หรือภาพกราฟฟิคทารก

ภาพสมอง หรือภาพที่สื่อให้เข้าใจว่าเป็นสมอง

ภาพอวัยวะภายในร่างกาย

ภาพที่ก่อให้เกิดความรุนแรงหรือขัดแย้ง

ภาพที่ขัดวัฒนธรรมหรือศีลธรรมอันดีงาม

ตัวอย่างผู้แสดงแบบห้ามใช้

- บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข หรือทำให้เข้าใจว่าเป็นบุคลากรดังกล่าวมาแนะนำ รับรอง หรือเป็นผู้แสดงแบบ
 - ผู้แสดงแบบอื่น ๆ ที่เป็นข้อห้ามตามผลิตภัณฑ์นั้น ๆ เช่น เครื่องดื่มที่ผสมกาเฟอีน นมและผลิตภัณฑ์นม วัจนสำเร็จรูปและขนมเยลลี่ เป็นต้น
- เครื่องดื่มที่ผสมกาเฟอีน: ห้ามใช้นักกีฬา ผู้ใช้แรงงาน ดารา นักร้อง นักแสดงที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี
- เครื่องดื่มที่ผสมกาเฟอีน: ห้ามใช้ผู้แสดงแบบอายุต่ำกว่า 3 ปี

แนวทางการสื่อสารถึงผู้บริโภค

- วิธีการตรวจสอบสรรพคุณ คุณภาพ คุณประโยชน์ของผลิตภัณฑ์อาหารที่ได้รับการรับรองจาก อย.
 - กรณีโฆษณาสรรพคุณ คุณภาพ คุณประโยชน์ของผลิตภัณฑ์อาหาร ให้ดูเลข ฆอ./...
 - กรณีเป็นการโฆษณาที่ไม่เกี่ยวข้องกับสรรพคุณ คุณภาพ คุณประโยชน์ ให้สังเกตข้อความ เช่น “ข้อความในโฆษณานี้ไม่เข้าข่ายต้องขออนุญาตจาก อย.” เป็นต้น
- ช่องทางการร้องเรียน และแจ้งเบาะแสะ กรณีพบการโฆษณาอาหารไม่ถูกต้อง

Thank you
for
making better society

